Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	22C/294/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1109230020
Dátum vydania rozhodnutia:	30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Adela Unčovská
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2014:1109230020.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom Mgr. Adelou Unčovskou v právnej veci navrhovateľa: X.. W. D., O. Za V. XX, B. S., zastúpený JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, so sídlom Podbrezovská 34, Bratislava proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 35 000,- Eur a náhradu trov konania vo výške 9 609,72 Eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamieta.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 13.08.2009 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia 200 000,- Eur a trov konania z titulu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že príslušný orgán činný v trestnom konaní uznesením zo dňa 11.06.2001, č.k. KÚV-25/OVEK-2001 začal voči nemu trestné stíhanie pre rôzne skutky. Úradom Špeciálneho prokurátora GP SR vydanými uzneseniami zo dňa 25.04.2007 a 16.08.2007, č.k. VII Gv 158/04-198 /213/ boli všetky trestné stíhania zastavené. V dôsledku vyššie uvedených trestných stíhaní bol navrhovateľ perzekvovaný v zamestnaní, osobnom, verejnom a spoločenskom živote, keď bol postavený mimo funkcie sudcu okresného súdu, bolo voči nemu zahájených 7 disciplinárnych konaní, v elektronických a printových médiách bol prezentovaný ako osoba porušujúca zákon a morálne princípy pre výkon verejnej funkcie. Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 15.12.2004, č.k. IV. ÚS 210/04-25 bolo vyslovené, že postupom príslušného orgánu činného v trestnom konaní boli porušené práva garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, za čo mu bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 30 000,- Sk. Ďalším nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 27.03.2007, č.k. II. ÚS 325/06 bolo opäť vyslovené, že príslušný orgán činný v trestnom konaní porušuje voči navrhovateľovi ústavou garantované právo, za čo mu bolo priznané odškodnenie v sume 60 000,- Sk. Z uvedeného možno vyvodiť, že postupom polície a prokuratúry bolo trestné konanie neprimerane dlhé, čo možno hodnotiť ako nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní. Ak po vyše šiestich rokoch bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že stíhané skutky sa nestali, možno konštatovať, že z objektívneho pohľadu platného práva bolo začaté trestné stíhanie nezákonné. Nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnej normy, ktorá stanoví predpísaný postup štátneho orgánu, pričom môže ísť o konanie ako aj nekonanie. S poukazom na dva nálezy ústavného súdu a množstva sťažností navrhovateľa policajným orgánom a orgánom prokuratúry možno konštatovať, že príslušné orgány porušovali základné práva navrhovateľa. Nehmotná škoda v požadovanej výške za utrpenú morálnu ujmu, psychické a fyzické utrpenie, poškodenie dobrého mena a povesti je satisfakciou za represívne svojvoľné zásahy štátnej moci voči navrhovateľovi.

Odporca žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. Namietal, že vzhľadom k tomu, že navrhovateľov nárok vychádza z nezákonného rozhodnutia, ktoré vydal vyšetrovateľ Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ v Banskej Bystrici dňa 11.06.2001, na navrhovateľov nárok sa uplatňuje režim zákona č. 58/1969 Zb., v zmysle ktorého je pasívne legitimovaným výlučne Ministerstvo spravodlivosti SR, pokiaľ ide o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Odporca zároveň nezodpovedá za postavenie navrhovateľa mimo výkon funkcie sudcu, za zahájenie disciplinárnych konaní voči nemu ani za spôsob, akým o jeho osobe informovali elektronické a printové médiá. Pokiaľ ide o citované nálezy ústavného súdu, tieto konštatujú porušenie práv navrhovateľa výlučne postupom vyšetrovateľa Policajného zboru. I za prípadný nesprávny postup zodpovedá do 01.07.2004 Ministerstvo spravodlivosti SR, preto ani v tomto rozsahu nie je daná pasívna legitimácia Slovenskej republiky - Generálnej prokuratúry SR. Pre obdobie od 01.07.2004 do 16.08.2007 navrhovateľ neuviedol žiaden konkrétny nesprávny postup, ktorého by sa mali dopustiť zložky odporcu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, obsahom vyšetrovacieho spisu Krajského úradu vyšetrovania PZ Banská Bystrica ČVS: KÚV-25/OVEK-2001 a listinnými dôkazmi: žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 18.04.2008, odpoveď odporcu o postúpení žiadosti zo dňa 24.04.2008, uznesenie KÚV PZ v Banskej Bystrici zo dňa 11.06.2001 o začatí trestného stíhania, uznesenie KP v Banskej Bystrici o zamietnutí sťažnosti zo dňa 18.07.2001, uznesenie ÚŠP GP SR zo dňa 25.04.2007 o zastavení trestného stíhania, uznesenie ÚŠP GP SR zo dňa 16.08.2007 o zastavení trestného stíhania, uznesenie GP SR zo dňa 31.07.2001, žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa zo dňa 05.11.2001, odpoveď odporcu zo dňa 08.01.2002, sťažnosť na nečinnosť prokurátora zo dňa 27.12.2001, sťažnosť zo dňa 11.01.2002 , odpoveď odporcu zo dňa 25.02.2002, žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa zo dňa 03.02.2003, odpoveď KP v Banskej Bystrici zo dňa 12.03.2003, žiadosť o preskúmanie zákonnosti zo dňa 30.04.2003, uznesenie odporcu zo dňa 21.05.2003, uznesenie KP v Banskej Bystrici zo dňa 09.07.2003, list navrhovateľa zo dňa 06.02.2005, list ÚŠP GP SR, zo dňa 07.04.2005, lekárska správa zo dňa 10.05.2011, lekárske potvrdenie zo dňa 11.05.2011, kópie článkov z denníkov a týždenníkov, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 16.02.2009, odpoveď odporcu zo dňa 24.02.2009 a 24.06.2009, odpoveď odporcu zo dňa 24.04.2008, nález Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 210/04-25 zo dňa 15.12.2004, nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 325/06-57 zo dňa 27.03.2007, návrh MS SR na vykonanie ďalšieho dokazovania v disciplinárnom konaní zo dňa 18.05.2005, žiadosti NS SR zo dňa 21.11.2003, žiadosť OR PZ vo Veľkom Krtíši zo dňa 19.12.2003, uznesenie ÚS SR zo dňa 10.10.2006, žiadosť GP SR o udelenie súhlasu na trestné stíhanie zo dňa 27.11.2006, z ktorých ustálil nasledovný skutkový stav:

Uznesením Krajského úradu vyšetrovania PZ v Banskej Bystrici, sp.zn. ČVS:KÚV-25/OVEK-2001 zo dňa 11.06.2001 bolo voči navrhovateľovi začaté trestné stíhanie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona (skutok č. 1), § 158 ods. 1 písm.) a), c), ods. 2, písm. a) Trestného zákona (skutok č. 2), § 158 ods. 1 písm. a), b), ods. 2, písm. a), c) Trestného zákona (skutok č. 3), § 158 ods. 1, písm. a), b), ods. 2, písm. a) Trestného zákona a prijímania úplatku podľa § 160 ods. 1, 2, 3 Trestného zákona (skutok č. 4). Uznesením Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici č.k. Kv 55/01-26 zo dňa 18.07.2001 bola zamietnutá sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry SR č.k. VII Gv 158/04-198 zo dňa 25.04.2007 bolo trestné stíhanie navrhovateľa za skutky č. 1 až 3 zastavené z dôvodu, že tieto nie sú trestným činom. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry SR č.k. VII Gv 158/04-213 zo dňa 16.08.2007 bolo trestné stíhanie navrhovateľa za skutok č. 4 zastavené z dôvodu, že trestné stíhanie je premlčané.

Nálezom Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 210/04-25 zo dňa 15.12.2004 bolo konštatované porušenie základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vo vyššie uvedenom trestnom konaní. Navrhovateľovi bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 30 000,- Sk.

Nálezom Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 325/06-57 zo dňa 27.03.2007 bolo konštatované porušenie základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Úradu justičnej a kriminálnej polície KR PZ v Banskej Bystrici bolo prikázané konať bez zbytočných prieťahov a navrhovateľovi bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 60 000,- Sk.

Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že po vznesení obvinenia ako účastník konania využil všetky svoje práva v každom štádiu, ktoré mu umožňoval právny poriadok, podával opravné prostriedky, podnety,

návrhy a žiadosti a tiež osobne hovoril s predstaviteľmi prokuratúry. Jeho trauma spočívala v tom, že orgány činné v trestnom konaní nekonali, pričom išlo o dlhodobú nečinnosť. Počas konania ho orgány činné v trestnom konaní informovali, že trestné stíhanie bude v určitej dobe skončené, čo sa však nestalo. Trestné stíhanie bolo nakoniec zastavené, a to v jednom prípade z dôvodu premlčania a v druhom prípade z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. V čase, keď sa celý prípad uzatváral, bol podaný podnet Generálnej prokuratúry SR na Ústavný súd SR na súhlas s trestným stíhaním za ďalšie skutky, pričom to bolo v období, keď už bolo v jednej veci trestné stíhanie zastavené, čo vnímal ako snahu o pokračovanie traumatizovania jeho osoby. Následne Ústavný súd SR rozhodol, a bolo rozhodnuté o zastavení trestného stíhania aj ohľadne štvrtého skutku. Počas celej doby trestného stíhania mal pozastavený výkon funkcie sudcu, bola mu tým spôsobená trauma, ktorú treba posudzovať v súvislosti s jeho postavením sudcu vzhľadom na teritórium, v ktorom pôsobil. Nesprávny úradný postup videl predovšetkým v tom, že trestné stíhanie a vyšetrovanie prípadu sa neuzavrelo v danej dobe a v prekrývaní nečinnosti vyšetrovateľa a dozorujúceho prokurátora. Výšku nemajetkovej ujmy považuje za primeranú vzhľadom k jeho postaveniu, nakoľko zrejme už nebude na Slovensku sudca, ktorý bol 6 rokov trestne stíhaný a viedlo sa proti nemu disciplinárne konanie. Zároveň poukázal na skutočnosť, že jeho prípad bol sledovaný médiami, v ktorých bol prezentovaný ako prototyp nesprávneho sudcu. Okrem toho, trestné stíhanie prebiehalo aj v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré pri svojej činnosti sudcu nevydával, o nesprávnom úradnom postupe svedčí aj fakt, že došlo k výmene vyšetrovateľa a špeciálny prokurátor vec následne uzavrel. Navrhovateľ uviedol, že sa nebál, že bude odsúdený, iba chcel, aby sa vo veci konalo. V súvislosti s prieťahmi v konaní boli vydané nálezy Ústavným súdom SR, ktorý konštatoval prieťahy v konaní. Čo sa týka zásahu do jeho osobnostných práv, poukázal na skutočnosť, že na mestský a obecný úrad prichádzali dotazy na jeho rodičov ohľadom jeho majetkových pomerov, financovania svojich detí, rovnako bol v médiách označovaný ako sudca úplatkár a korupčník. Trestné stíhanie malo vplyv na rodinnú sféru navrhovateľa, keď jeho manželka, ktorá pracovala v Sociálnej poisťovni, odkiaľ musela napokon odísť, nezniesla tlak médií, ktorý sa prejavoval aj u nej v práci, keď si jej kolegovia čítali články o navrhovateľovi, šírili sa reči, že ide o úplatkára a podobne, veľakrát prišla domov s plačom, nevedela uniesť nepriaznivú situáciu v práci. Dcéra prežívala nepríjemné pocity, keď musela čeliť situácii, že v dôsledku tlaku médií boli robené zo strany vyšetrovateľa dopyty na školu, či oprávnene poberá štipendium a keď sa na ňu pozerali s otázkou, čo to má za otca. Podobne to bolo aj u syna navrhovateľa, ktorý študoval na strednej škole, kde takisto prebiehali dotazy. Navrhovateľ dostával iba 30% funkčného platu plus 10% na neplnoleté dieťa, na splácanie hypotekárneho a iných úverov si musel požičať peniaze. Keď si syn navrhovateľa zriadil obchodnú spoločnosť, tak v podstate živil navrhovateľa, pretože bol takmer 6 rokov ochromený na plate. Navrhovateľ stratil mnoho kamarátov, mnohí boli na pochybách, či je navrhovateľ naozaj takýto alebo je to inak. Trestné konanie malo dopad aj na jeho zdravotný stav, bol viackrát hospitalizovaný, je presvedčený, že jeho diagnóza dna, ktorá sa mu začala zásadne prejavovať, vznikla v dôsledku psychického tlaku a stresu spôsobených týmto obdobím, rovnako ako aj jeho zvýšený krvný tlak.

Súd po uvedenom vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 29.03.2012, č.k. 22 C 294/2009-231 tak, že návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave rozhodol na odvolanie odporcu uznesením č.k. 3Co 513/2012-249 zo dňa 31.05.2013, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že je potrebné, aby súd prvého stupňa zabezpečil zo strany navrhovateľa špecifikáciu, aká časť žalovanej sumy zodpovedá jednotlivým zásahom, ktoré mali byť navrhovateľovi zo strany štátu, a teda príslušných orgánov spôsobené, v novom konaní má súd zistiť, akou hodnotou navrhovateľ ocenil jednotlivé nároky. Zároveň poukázal na ústavne konformný výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V súvislosti s namietaným zásahom do osobnostných práv navrhovateľa odvolací súd uviedol, že má za to, že predmetným trestným stíhaním mohlo dôjsť k závažnému a kvalifikovanému zásahu do osobnostnej sféry navrhovateľa a na margo nedostatku dôkazov poukázal na aplikáciu § 120 ods. 1 O.s.p., pričom však mal z konania pred súdom prvého stupňa ako aj zo súdneho spisu preukázanú existenciu viacerých svedeckých výpovedí preukazujúcich okolnosti, odôvodňujúce vznik zásahu do osobného života navrhovateľa. Odvolací súd ďalej poukázal na zásadu "iura novit curia" a v tejto súvislosti uviedol, že nárok navrhovateľa je potrebné posúdiť nielen z hľadiska ochrany základných práv a slobôd

garantovaných Ústavou SR, ale aj z hľadiska ochrany poskytovanej Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ ide o časť náhrady škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej uznesením o začatí trestného stíhania, je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. V prípade prieťahov spôsobených v súdnom konaní, ktorých vznik spadal do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z. , avšak prieťahy pretrvávali aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, je potrebné navrhovateľom uplatnený nárok na náhradu škody posudzovať podľa ustanovení uvedeného zákona. Nakoľko navrhovateľ v konaní predložil nálezy Ústavného súdu SR konštatujúce prieťahy v prípravnom konaní, odvolací súd mal za to, že navrhovateľ dostatočným spôsobom preukázal existenciu prieťahov v konaní a tiež osvedčil existenciu predpokladov pre vznik nemajetkovej ujmy. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri posudzovaní rozsahu spôsobenej ujmy či medzí zodpovednosti skonštatoval, že disciplinárne konanie nebolo vedené orgánmi odporcu. I keď nebolo začaté zo strany odporcu, úzko súviselo s trestným stíhaním, nakoľko bolo podmienené právoplatným záverom trestného konania. V dôsledku prieťahov v trestnom konaní došlo k jeho neúmernému predlžovaniu, nakoľko disciplinárne konanie bolo obligatórne prerušené do skončenia trestného konania voči navrhovateľovi, čo malo za následok aj predĺženie trvania opatrení spojených s disciplinárnym konaním voči navrhovateľovi, a to predovšetkým postavenie navrhovateľa mimo funkcie sudcu ako aj jeho ďalšia spoločenská difamácia. Odvolací súd zároveň vo svojom rozhodnutí uviedol, že i keď odporca nezodpovedá za vydanie článkov, predložených v konaní, je potrebné skonštatovať, že medializácia navrhovateľa bola vyvolaná práve trestným stíhaním voči navrhovateľovi, nakoľko je samozrejmé, že trestné stíhanie sudcu bude ostro a detailne sledované zo strany médií. Podľa názoru odvolacieho súdu priznanie zadosťučinenia nálezom Ústavného súdu SR nemožno považovať za dostatočnú satisfakciu, nakoľko toto zadosťučinenie je priznávané už za predpokladu existencie prieťahov v konaní, bez potreby preukazovania ako aj odškodňovania ujmy eventuálne vzniknutej sťažovateľovi. V súvislosti so spôsobom vedenia trestného konania odvolací súd skonštatoval, že navrhovateľ bol ako obvinený povinný znášať či strpieť jednotlivé štandardné úkony vedené v trestnom konaní a na margo namietanej vecnej nesprávnosti jednotlivých úkonov a rozhodnutí poukázal na aplikáciu riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

Podľa § 1 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 2 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 cit. zákona ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov. V ostatných prípadoch je týmto orgánom,
a) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Československej socialistickej republiky, federálny ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané,
b) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Českej alebo Slovenskej socialistickej republiky, ústredný orgán republiky, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a ak niet takého ústredného orgánu, Ministerstvo spravodlivosti; to platí aj v prípade, keď nezákonné rozhodnutie vydal orgán spoločenskej organizácie (§ 1 ods. 1).

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona ak bola žiadosť o predbežné prerokovanie podaná na ústrednom orgáne, ktorý nie je príslušný, postúpi ju orgánu príslušnému. Účinky podania žiadosti sa v tomto prípade zachovávajú.

Podľa § 10 cit. zákona ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 18 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

Podľa § 18 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu
a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu,
b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,
c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy, a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.
d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,

e) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice Európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,
f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,
g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,
h) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,
i) verejnoprávna inštitúcia, záujmová samospráva alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,
j) Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,
k) Súdna rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom,
l) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,
m) orgán príslušný podľa písmen a) až l), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 3 cit. zákona ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 9 ods. 3 cit. zákona pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa

Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.
Podľa § 9 ods. 4 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 15 ods. 2 cit. zákona ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 4 cit. zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

V danom prípade nárok navrhovateľa vychádzal z nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu.

V prípade nezákonného rozhodnutia, ktoré bolo vydané dňa 11.06.2001 vyšetrovateľom PZ bolo potrebné použiť v súvislosti so zodpovednosťou štátu ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. (s poukazom na prechodné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. upravené v ust. § 27). Podľa uvedeného právneho predpisu je potrebné prerokovať nárok na náhradu škody s ústredným orgánom, ktorý je v danom prípade Ministerstvo spravodlivosti SR.

V prípade nesprávneho úradného postupu, návrh navrhovateľa vychádzal z predpokladu, že celé trestné konanie bolo poznačené nesprávnym úradným postupom, predovšetkým pre jeho neprimeranú dĺžku. Neskôr navrhovateľ špecifikoval svoj nárok vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v tom smere, že za nesprávny úradný postup považuje okrem iného obsah podaní, ktoré predložil na pojednávaní dňa 17.03.2011 a ich negatívne vyhodnotenie zo strany odporcu. Išlo o uznesenie GP SR zo dňa 31.07.2001 o neodňatí veci Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici, žiadosť navrhovateľa zo dňa 05.11.2001 adresovanú Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici, v ktorej namietal prieťahy v trestnom konaní, odpoveď Krajskej prokuratúry zo dňa 08.01.2002, v ktorej konštatovala, že vyšetrovateľ nespôsobil pri vyšetrovaní prieťahy a nezistila ani žiadne závady v postupe vyšetrovateľa, sťažnosť navrhovateľa na nečinnosť dozorujúceho prokurátora s návrhom na jeho vylúčenie zo dňa 27.12.2001 adresovaný Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici, sťažnosť navrhovateľa zo dňa 11.01.2002 proti uzneseniu Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici, ktorým nebol vylúčený prokurátor z výkonu dozoru v trestnej veci navrhovateľa, list GP SR zo dňa 25.02.2002 o odložení podnetu navrhovateľa zo dňa 04.01.2002 namietajúcom postup prokurátora, žiadosť navrhovateľa zo dňa 03.02.2003 o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici ohľadom jeho nečinnosti, list Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici zo dňa 12.03.2003, v ktorom konštatuje, že nezistila prieťahy vo vyšetrovaní ani závady v postupe vyšetrovateľa, žiadosť navrhovateľa zo dňa 30.04.2003 adresovaná GP SR o preskúmanie zákonnosti v trestnej veci s vydaním záväzného pokynu na ďalší postup ohľadom prieťahov v konaní, uznesenie GP SR zo dňa 21.05.2003 o neodňatí veci Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici, uznesenie Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici zo dňa 09.07.2003, ktorým bola zamietnutá sťažnosť navrhovateľa o pribratí právnickej osoby na podanie znaleckého posudku, list navrhovateľa zo dňa 06.02.2005 adresovaný Úradu špeciálneho prokurátora, ktorým oznamuje a zasiela nález Ústavného súdu SR, list ÚŠP GP SR zo dňa 07.04.2005 o tom, že navrhovateľ bude upovedomený

o vybavení jeho podania ohľadom porušenia práv obvineného. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ namietal nesprávny úradný postup aj počas účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., preto v danom prípade možno použiť na uvedený uplatňovaný nárok aj ustanovenia uvedeného právneho predpisu. Na základe ustan. § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona prichádzal do úvahy orgán zastupujúci štát Generálna prokuratúra SR (ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní), a to z dôvodu, že práve tento orgán označil navrhovateľ ako orgán, ktorý sa dopustil nesprávneho úradného postupu a ktorého postup aj v konaní označil. Neobstojí argument odporcu, že dozor prokuratúry je výlučne trestnoprávnym inštitútom, ktorý nemožno vzťahovať na prípady náhrady škody, nakoľko v danom prípade napádaný postup odporcu navrhovateľom priamo súvisel s jeho činnosťou (nečinnosťou) pri vyhodnocovaní jeho žiadostí týkajúcich sa prieťahov v konaní.

Pokiaľ ide o ustálenie orgánu konajúceho v mene štátu, súd prvého stupňa zotrval na svojom pôvodnom právnom názore, ktorý nebol spochybnený ani rozhodnutím odvolacieho súdu.

Súd teda vychádzal pri posudzovaní orgánu, ktorý má štát v danom konaní zastupovať z názoru, že ak existuje viacero orgánov, ktoré môžu zastupovať štát v konaní o náhradu škody vplyvom rôznych právnych úprav (v danom prípade Ministerstvo spravodlivosti SR podľa zákona č. 58/1969 Zb. a Generálna prokuratúra SR podľa zákona č. 514/2003 Z.z.), je možné, aby štát v danom prípade zastupoval jeden z týchto orgánov a nemôže byť na ťarchu účastníka, že právne predpisy neriešia danú situáciu (ust. § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. upravuje iba postup v situácii, keď ide o prípad aplikácie za účinnosti tohto zákona). Zároveň je potrebné skonštatovať, že ak by v danom prípade prichádzalo do úvahy viacero orgánov zastupujúcich štát z dôvodu nesprávneho úradného postupu spadajúceho do obdobia účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. (Ministerstvo vnútra SR a Generálna prokuratúra SR), zákon v ust. § 4 ods. 1 písm. k) rieši túto situáciu spôsobom, že orgánom zastupujúcim štát je orgán, u ktorého bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci, čo je aj prípad nároku navrhovateľa. Ten podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku u odporcu dňa 18.04.2008 (žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vo výške 5 mil. Sk), ktorú odporca postúpil na Ministerstvo spravodlivosti SR a dňa 16.02.2009 (žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 200 000,- Eur), ktorú odporca vyhodnotil tak, že ju odmietol uspokojiť z dôvodu, že navrhovateľ neoznačil konkrétny nesprávny úradný postup, ktorého sa mal dopustiť odporca. Vzhľadom k uvedenému možno konštatovať, že navrhovateľ uplatnil u odporcu nárok na náhradu škody, a to v plnej výške uplatňovanej v návrhu na začatie konania, pričom nie je podstatné, z akých dôvodov odporca neuznal jeho nárok, nakoľko zákon neustanovuje náležitosti žiadosti, ale z hľadiska posúdenia nároku je dôležité, že odporca tento neuznal ani v priebehu súdneho konania, v ktorom došlo k upresneniu dôvodov nároku. Na záver súd považuje za potrebné skonštatovať, že námietka odporcu o nedostatku jeho pasívnej legitimácie v spore nie je dôvodná, nakoľko v danom prípade je pasívne legitimovaným štát ako taký, teda Slovenská republika, ktorú aj navrhovateľ označil v návrhu na začatie konania a príslušný orgán iba zastupuje štát v súdnom konaní.

Súd na základe rozhodnutia odvolacieho súdu vec opätovne prejednal a nárok posúdil v intenciách odôvodnenia uznesenia krajského súdu.

V prvom rade zabezpečil špecifikáciu nároku navrhovateľa, ktorý navrhovateľ rozdelil na sumu 120 000,- Eur z titulu nezákonného rozhodnutia a 80 000,- Eur z titulu nesprávneho úradného postupu.

Čo sa týka samotného nároku navrhovateľa vychádzajúceho z nezákonného rozhodnutia, súd vychádzal z právneho názoru, že zastavenie trestného stíhania ako aj oslobodenie spod obžaloby majú rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. V danom prípade možno vyvodiť záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný, čo však nie je prípad navrhovateľa. Ustanovenia § 5 ods. 2 a § 6 ods. 3 citovaného zákona vymedzujú prípady, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody, spôsobenej rozhodnutím o väzbe

a o treste, pričom tieto ustanovenia je potrebné použiť analogicky aj pre prípad vznesenia obvinenia v súlade so zásadou systematického výkladu zákonov. V tomto smere teda súd prvého stupňa už vo svojom prvom rozhodnutí zaujal rovnaký právny názor ako odvolací súd.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa z titulu nesprávneho úradného postupu, tento mal spočívať v úkonoch odporcu, ktoré navrhovateľ špecifikoval počas konania (a sú uvedené vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia) a tiež v prieťahoch v trestnom konaní. V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je prvostupňový súd viazaný, vecná nesprávnosť jednotlivých úkonov a rozhodnutí vedených v trestnom konaní podlieha aplikácii riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, pričom navrhovateľ ako obvinený bol povinný znášať či strpieť jednotlivé štandardné úkony vedené v trestnom konaní. Inými slovami, jednotlivé úkony, špecifikované a označené navrhovateľom nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Za nesprávny úradný postup však možno považovať prieťahy v trestnom konaní, a to na základe nálezov Ústavného súdu SR, ktoré boli vydané práve v súvislosti s porušením základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote. Uvedené nálezy tak tvoria právny podklad na konštatovanie nesprávneho úradného postupu.

Navrhovateľ uplatnil v návrhu na začatie konania náhradu nemajetkovej ujmy (po jej špecifikácii) vo výške 120 000,- Eur, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a 80 000,- Eur, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom. Vzhľadom k tomu, že ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. neobsahujú úpravu náhrady nemajetkovej ujmy, a teda podľa názoru odporcu ju ani nepripúšťajú, súd vychádzal zo záveru, že na danú vec treba aplikovať aj príslušné články Ústavy SR o ľudských právach a základných slobodách, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Súd ďalej vychádzal z právneho názoru, že výklad zákona č. 58/1969 Zb je potrebné smerovať tak, aby bol tento bol konformný s Ústavou SR a teda, že pod pojmom náhrada škody treba rozumieť aj škodu vo forme nemajetkovej ujmy. Nepripustením možnosti odškodnenia nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a vzatí do väzby podľa zákona č. 58/1969 Zb., by došlo k situácii, že by poškodené osoby, ktorým škoda vznikla z tohto dôvodu pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., boli oproti osobám, ktorým škoda vznikla z toho istého dôvodu, avšak už za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. (ktorý náhradu nemajetkovej ujmy už upravuje), znevýhodnené a nedošlo by u nich k odškodneniu nemajetkovej ujmy, ktorá im preukázateľne vznikla. V intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné uvedený nárok posudzovať aj z hľadiska ochrany poskytovanej Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď sa odvolací súd obmedzil iba na uvedenie čl. 154c ods. 1 Ústavy SR o jeho prednosti pred zákonom, a zrejme mal na mysli ust. čl. 5 ods. 5 Dohovoru, hoci uvedený článok sa týka iba odškodnenia za nezákonné zatknutie alebo zadržanie. Nič to však nemení na skutočnosti, že prvostupňový súd dospel v súlade s názorom odvolacieho súdu k záveru, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu je možné poškodenému priznať (za splnenia ďalších zákonných podmienok), i keď zákon č. 58/1969 Zb. takúto možnosť neupravuje.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou (ujmou) a nezákonným rozhodnutím, za splnenia podmienky využitia riadnych opravných prostriedkov a zrušenia nezákonného rozhodnutia.

Navrhovateľ v konaní definoval a súd z výsluchu navrhovateľa zistil, že ujma spočívala v pozastavení výkonu funkcie sudcu, obmedzení na funkčnom plate, v strpení zisťovania informácií ohľadom majetkových pomerov navrhovateľa ako aj jeho rodičov a poberania štipendia jeho dcéry. V danom prípade súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že i keď disciplinárne konanie nebolo začaté zo strany odporcu, úzko s ním súviselo a bolo podmienené právoplatným záverom trestného konania. Ujma navrhovateľa spočívajúca v postavení navrhovateľa mimo funkcie sudcu a jeho ďalšia spoločenská difamácia (úkony, ktoré boli vykonané zo strany Ministerstva spravodlivosti SR - návrh na vykonanie ďalšieho dokazovania zo dňa 18.05.2005 vo vzťahu k disciplinárnemu konaniu,

Najvyššieho súdu SR - disciplinárne rozhodnutia, žiadosť zo dňa 21.11.2003 o oznámenie majetkových pomerov rodičov manželky navrhovateľa a rodičov navrhovateľa v súvislosti s disciplinárnym konaním) bola v príčinnej súvislosti so začatím trestného stíhania navrhovateľa a predovšetkým v príčinnej súvislosti s prieťahmi v trestnom konaní, ktoré mali za následok neúmerné predlžovanie disciplinárneho konania, ktoré bolo obligatórne prerušené do skončenia trestného konania. V prípade žiadosti OR PZ vo Veľkom Krtíši zo dňa 19.12.2003 o zistenie skutočností pri realizácii stavebných prác na prestavbe domu navrhovateľa išlo o úkon orgánu činného v trestnom konaní, ktorého posúdenie nespadá do právomoci občianskeho súdu, tak, ako to bolo už vyššie spomenuté a nemožno ho považovať za nesprávny úradný postup.
Navrhovateľ ďalej ako ujmu uviedol medializáciu svojej trestnej veci v printových a elektronických médiách, čo v konaní preukazoval kópiami príslušných článkov. V danom prípade súd rovnako v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyvodil, že medializácia navrhovateľa bola vyvolaná práve trestným stíhaním voči navrhovateľovi, a teda ako dôsledok konania odporcu ju možno považovať za ujmu v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím.

Ďalšou ujmou, ktorú navrhovateľ v konaní uvádzal, bolo zhoršenie jeho zdravotného stavu. Súd v tomto prípade konštatuje, že v tomto ohľade navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi trestným stíhaním a zhoršením jeho zdravotného stavu, pričom lekárske správy predložené navrhovateľom konštatujúce možnosť zhoršenia zdravotného stavu vplyvom stresových situácií nemožno považovať za preukázanie danej podmienky nároku na náhradu škody, pričom navrhovateľ v tomto ohľade nenavrhol v konaní žiadne ďalšie dôkazy. Otázka uvedeného čiastkového nároku nebola predmetom rozhodnutia odvolacieho súdu.

Čo sa týka ďalšej ujmy, ktorú navrhovateľ považoval za spôsobenú dôsledkom trestného stíhania, spočívajúcu v strate priateľov a nepriaznivom psychickom dopade na manželku navrhovateľa, súd v tomto smere doplnil dokazovanie, a to navrhovateľom navrhnutým výsluchom manželky navrhovateľa.

Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je čiastočne dôvodný.

Po skonštatovaní existencie nezákonného rozhodnutia (uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči navrhovateľovi) a nesprávneho úradného postupu (prieťahy v trestnom konaní), súd vyvodil, že navrhovateľovi vznikla v príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím a postupom preukázaná ujma. Ako vyplynulo z výpovede navrhovateľa, ujma spočívala v traume, psychickom tlaku a stresu navrhovateľa v dôsledku začatia trestného stíhania a jeho neúmerného trvania, čo uvedenú traumu predlžovalo a prehlbovalo. Vzhľadom na následnú medializáciu prípadu navrhovateľa s ohľadom na široký okruh osôb, ktorým sa dostali informácie o trestnom stíhaní navrhovateľa do dispozičnej sféry s poukazom na malé teritórium, v ktorom navrhovateľ a jeho rodina žila a pôsobila, bola spoločenská difamácia navrhovateľa značne vysoká. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že navrhovateľ zastával pozíciu sudcu, teda povolanie, ktoré si vyžaduje vyššiu mieru bezúhonnosti, pričom súdna moc musí požívať dôveru verejnosti, ktorú treba chrániť pred neopodstatnenými deštruktívnymi útokmi. Preto v súvislosti s negatívnym vytváraním obrazu navrhovateľa ako prototypu nesprávneho sudcu mal nepriaznivé dôsledky na jeho profesionálnu česť a spoločenské postavenie, a to vo vyššej miere ako u iných povolaní. V dôsledku trestného stíhania došlo aj k neúmernému predlžovaniu disciplinárneho konania, preto ďalšou ujmou navrhovateľa bolo jeho postavenie mimo výkon funkcie sudcu a s tým spojené predlžovanie opatrení voči nemu (obmedzenia na funkčnom plate a pokračovanie v zisťovaní informácií ohľadom majetkových pomerov navrhovateľa a jeho rodiny). Trestné stíhanie navrhovateľa malo nepriaznivé dôsledky aj na jeho rodinu. Ako vyplynulo z výpovede manželky navrhovateľa, psychickou traumou z trestného stíhania trpela nielen ona, ale aj ich deti, predovšetkým staršia dcéra a syn, ktorí boli konfrontovaní s negatívnymi poznámkami a pohľadmi okolia, takisto museli znášať dôsledky úkonov spočívajúcich v zisťovaní majetkových pomerov navrhovateľa. Manželka navrhovateľa bola priamo vystavená negatívnym, posmešným až šikanóznym konaniam v práci, z ktorej napokon pod takto vyvolaným psychickým tlakom musela odísť. Ujma navrhovateľa bola v konaní preukázaná aj sťažením pracovného uplatnenia navrhovateľa, keď po skončení trestného stíhania vykonával funkciu predsedu okresného súdu, z ktorej bol odvolaný ministerkou spravodlivosti SR práve z dôvodu trestného stíhania (dodatočne vykonaný dôkaz na návrh navrhovateľa - odvolanie z funkcie predsedu Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 09.05.2011).

Navrhovateľovi v súvislosti s nálezmi Ústavného súdu SR bolo priznané primerané zadosťučinenie za porušenie základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote v celkovej výške 90 000,- Sk. V súlade s názorom odvolacieho súdu nemožno uvedené zadosťučinenie v peniazoch považovať za dostatočnú satisfakciu, nakoľko v danom prípade nie je preskúmavaná a odškodňovaná ďalšia ujma eventuálne vzniknutá sťažovateľovi, a ktorá bola preukázaná práve v tomto konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy.

Súd vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a dospel k záveru, že v danom prípade vzhľadom na spôsobenú ujmu samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a navrhovateľovi je potrebné priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch. S ohľadom na osobu navrhovateľa, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, považoval súd nemajetkovú ujmu vo výške 35 000,- Eur za primeranú a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Pokiaľ ide o argumentáciu navrhovateľa, že v danom prípade je potrebné uplatniť ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu, súd konštatuje, že uvedené ustanovenie je svojou povahou hmotnoprávnym ustanovením, preto ho nie je možné aplikovať v čase rozhodovania súdu (ako procesnoprávne ustanovenie) vzhľadom k tomu, že nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup vznikol za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy, ktorá takéto obmedzenie neupravovala. Aj pri snahe o proporcionalitu súd pri ustálení výšky nemajetkovej ujmy v súvislosti s novou právnou úpravou nemohol opomenúť neobvyklú neúmernosť trvania trestného konania (6 rokov), a s tým spojenú ujmu, ktorú navrhovateľ v konaní preukázal. Uvedené v spojitosti s ostatnými zistenými skutočnosťami preto vzal do úvahy pri určení výšky nemajetkovej ujmy, ktorú navrhovateľovi priznal vo výške takmer dvojnásobku v súčasnosti stanovenej najvyššej možnej výšky nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľ mal vo veci čiastočný úspech. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie súdu o výške plnenia záviselo od od úvahy súdu, súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. a navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v plnej výške, pričom základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta vypočítal z výšky súdom priznaného plnenia. Náhrada trov konania spočíva v trovách právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške 9 609,72 Eur. Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len "vyhláška") vychádzal súd z priznanej sumy 35 000,- Eur, potom za jeden úkon právnej služby á 492,93 Eur. V danej veci vykonal právny zástupca navrhovateľa 16 úkonov právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (§ 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky), 4 × písomné podanie na súd -návrh na začatie konania, vyjadrenie zo dňa 18.08.2011, odvolanie zo dňa 28.05.2012, vyjadrenie zo dňa 20.06.2014 (§ 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky), 11 x zastúpenie na pojednávaní dňa 17.03.2011, 11.07.2011, 16.08.2011, 06.10.2011, 01.12.2011, 09.02.2012, 29.03.2012, 12.12.2013, 30.01.2014, 26.05.2014, 30.06.2014 (§ 14 ods. 5 cit. vyhlášky), za ktoré mu patrí režijný paušál 2x á 6,95 Eur, 6 × 7,41 Eur, 3 × 7,63 Eur, 1 × 7,81 Eur, 4 x 8,04 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + 20% DPH.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I, písomne, vo dvoch vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205, ods. 2 O. s. p. Podľa § 205 ods. 2 0bčianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
V prípade, že účastník svoju povinnosť uloženú týmto rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti nesplní dobrovoľne, môže byť podaný návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.